

Byki Pabla Picassa (studium od I do XI)

Z dziennika przyjaciela Pabla Picassa; obserwacje mistrza przy pracy.

<i>Data</i>	<i>Stan postaci</i>	<i>Zapiski, obserwacje, dostrzeżone zmiany w sposobach przedstawienia</i>
2. 12. 1945	I	
	II	
	III	
	IV	
	V	
	VI	
	VII	
	VIII	
	IX	
	X	
17.01.1946	XI	
WNIOSKI		

Autor: .....

Uwaga. Ilość miejsca na wpisanie informacji, komentarzy powinna być dostosowana do wieku, klasy i umiejętności uczniów. Warto zwrócić im uwagę na poprawność językową i merytoryczną.

Prace uczniów mogą być zebrane tuż po obejrzeniu wystawy lub po ich korekcie w domu (wg uznania nauczyciela).

Podczas wypełniania kart pracy uczniowie powinni dostrzec zmiany w sposobie ujęcia byka – od realistycznego do geometryzacji i uproszczeń.

Lekcja daje możliwość przypomnienia (wyjaśnienia) pojęć, np.: realistyczny, barokowy, kubistyczny; stawia na inwencję twórczą dzieci i młodzieży (wejście w rolę) i ćwiczenia językowe.

Pomocą w realizacji zadań może być tablica informacyjna o cyklu *Byków* (patrz niżej):

Pablo Picasso pracował nad serią jedenastu litografii z wizerunkami byków między 5 grudnia 1945 a 17 stycznia 1946 roku, wydając swoje dzieło w osiemnastu kopiach. Procesowi twórczemu oddał się w zaciszu paryskiego warsztatu litograficznego Fernanda Mourlota, naprzemiennie wprawiając w osłupienie i przerażenie zatrudniony tam personel. Cykl Byki to swoista wizualizacja jednej z głównych myśli przyświecających artyście, który zwykł był mawiać, że „nie ma abstrakcyjnej sztuki. Zawsze trzeba od czegoś zacząć. Potem można usunąć wszelkie ślady rzeczywistości”.

Picasso rozpoczął swoją pracę od wykonania rysunku byka – dumnego i silnego zwierzęcia, nakreślonego ze wszystkimi szczegółami. Po tygodniu powrócił do studia i zabrał się do pracy przy drugim kamieniu litograficznym. Przy trzecim rysunku zmienił technikę jego nanoszenia – wyskrobał zarys byka i podkreślił kontury lawowaniem. Zwierzę ulegało stopniowemu odrealnieniu i na każdym kolejnym etapie nabierało coraz bardziej geometrycznych kształtów. Picasso deformował postać byka wydłużając jego zarys, eliminując modelunek światłocieniowy i modyfikując poszczególne członki jego ciała, które zyskiwało na smukłości i lekkości. Tym samym dążył do uzyskania absolutnej esencji kształtu zwierzęcia i odkrycia istoty jego ducha oraz fizyczności wraz z towarzyszącymi jej głównymi cechami: muskularnością i siłą. Zdaniem obserwującego go z coraz większym zdumieniem personelu warsztatu Picasso zakończył swoją pracę w momencie, w którym, ich zdaniem, powinien był zacząć.

Poszukując źródeł inspiracji służących twórcy w procesie powstawania tej serii litografii często wymienia się jaskinie Lascaux, Altamira czy też Niaux, których ściany wypełniają wizerunki pozbawionych jakiegokolwiek ciężaru zwierząt, ukazanych przy pomocy prostych, syntetycznych linii. Istnieje nawet legenda mówiąca, że na widok paleolitycznych malowideł Picasso miał zachwycony zakrzyknąć: „Niczego nie wynaleźliśmy!”. Niestety, nie istnieją niezbite dowody na obecność artysty w którejkolwiek ze słynnych jaskiń.

Przygotowały: Elżbieta Kazańska
Ewa Obara – Grączewska